

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

**R. P. || Lv dovici || De Ponte Vallis-|| Oletani, È Societate ||
Jesv Theologi.|| De || Christiani hominis || Perfectione In
Qvo-|| libet eius Vitæ genere.|| Tomi Qvatvor.||**

Quorum argumenta ex S. Rvth Historia præcipué desumpta

Puente, Luis de la

Coloniæ Agrippinæ, 1625

§. 2. Prædicta confirmantur exemplo Noemi.

urn:nbn:de:hbz:466:1-39652

§. 2. *Predicta confirmantur exemplo NOEMI.*

OMNIVM predictorum praxis mirifice apparet descripta ijs, qua prudens NOEMI utriq; suæ nurui dixit, cum se offerrent, vellentq; cum ea in Bethlehem se conferre, relicta sua regione Moabitide: a *Ire*, inquit, in domum matris vestre, reuertimini filia mea, cur venitis mecum? num ultra habeo filios, ut viros ex me sperare possitis? Nolite, quæso, filia mea: quia vestra angustia magis me premit, quam mea. Non est credendum, (vt aduertit Abulensis) mulierem ad eod probam; & scientem suæ Religionis veritatem, sectarum verò gentilium falsitatem persuadere voluisse suis nuribus redire in regionem suam, & ad falsorum Deorum adorationem: sed credendum potius, ea verba illis dixisse, animo examinandi, certiq; cognoscendi, an illa propensiones, quas ad eam comitandam, ipsiusque religionem proficiendam præferbant, fictæ essent, & ad oculum tantum, vt satisfacere viderentur: an verò ex corde, veroque amore proficiscerentur. Ostendit verò euentus, ad rem omninò fuisse eas probationes, quibus ORPHÆ incòstantia, RUTH verò constantia & firmitas est deprehensa. In qua re ait glossa ipsam NOEMI fuisse figuram Ecclesiæ, in d & Religionis, *quæ neque indiscretè aliquid agit, neque indiscretè quæquam recipit*: sed potius per Prælatos, Ducesque animarum prudenter examinat Vocationes, & proposita ad se venientium, tribus adhibitis probationibus, illis finalibus, quas fecit NOEMI.

PRIMA probatio est, indicia quædam dimissionis & repulsæ eis dare, quasi non possint voti compotes esse; nec delicias, & viuendi libertatem, in quibus sunt nutriti deferere. Id quod non eo animo est faciendum vt à proposito suo deterreantur; sed vt firmitas, & in eo constantia magis appareat. Quod si, quemadmodum RUTH & ORPHA, cum lacrymis respondeant, se firmiter statuisse, constantet perseuerare: non statim integra est eis fides adhibenda. Nam lacrymæ; & verborum affirmationes non semper sunt certa diuinæ vocationis, cordisque constantis indicia. possunt enim illa à còtrarijs spiritibus procedere: vt in his duabus mulieribus apparuit. Aliquando enim huiusmodi verba procedunt ex animo, exterius tantum humano more, hominibus, quibuscum agunt, satisfacendi: siue ex reuerentia erga eos, siue ex timore alicuius damni, quod eis inferre possent; aut denique quodd, nisi ea officia offerant, inurbani & rustici habebuntur. Aliquando etiam procedunt ex timore seruili, qualia sunt nauarum proposita, cum in periculo, naufragij, & mortis se constitutos vident. Nam animo retinent, cessante periculo, ad pristina sua peccata redire. Aliquando etiam proficiunt ab spiritu vanitatis, & præsumptomis: & tunc offerunt se ad plura, quàm faciant alij; aut ad eadem præstanda, quæ alij; ne illis inferiores esse videantur. quemadmodum S. Petrus feruenti

qui-

a Ruth. 1. 8.

In hunc locum.

I.

Non omni verbo credendum.

III.

Nauarum deuotio.

b Luc. 22. 33.

c Mat. 26. 35

Ducis spirit
Tract. I. c. 17

c Iob. 15. 33

II.

d Quib. 1. 11.

Intentio ex
ploranda.

III.

c Ioan. 6. 67.

quidem spiritu actus, sed cum aliqua tamen præsumptione dixit: *b Domine tecum paratus sum & in carcerem & in mortem ire*: reliqui vero Apostoli, ne inferiores minusque animatos, quam Petrus, se ostenderent, *omnes similiter*, sicut Petrus, *dixerunt*. Aliquando etiam à leuitatis spiritu proueniunt: quia bono tantum aliorum exemplo ad id mouentur; non profundius cogitantes de causa & motiuo illorum; aut quia facilis molliorisque sunt cordis: quod à quauis re externa mouetur. & hac ratione solent etiam lacrymæ ex naturali teneritate fluere; aut ex leui etiam apprehensione damni allicuius proprii vel alieni. Interdum quoque ex hypocrisis, & ficto animo, & varijs alijs spiritibus: quemadmodum alio loco fufius declarauimus. Ex his autem radicibus credi potest, ortas fuisse lacrymas & oblationem illam Orphæ: quæ, & omnes ei similes firmitatem non habent; nec aliud sunt, quam flores quidam apparentes, qui facillimè gelantur, & excidunt. quemadmodum apud Iob dicitur, quod *in primo flore botrus leditur*. Ac propterea à *aliam* interrogationem ac probationem addere opus est: quæ imbecillitas siue fictio earum deprehendatur. Quemadmodum prudens Noemi fecit dicens: *cur uenitis mecum*; quasi diceret, aperite mihi uestrum motiuum & causam, cur hoc iter mecum suscipere uelitis: dicite mihi candidè intentiones uestras, finesque qui uos permouent, ut patriam uestram, & quacunque in ea habetis, deseratis: si nuptias aliquas à me expectatis; non habeo filios, quos in maritos tradam; si facultates temporales aut similem commoditatem optatis: iam perspiciatis me solam esse, ac pauperem: *quia egressa est manus Domini contra me*. In hunc itaque modum interrogationes aliquæ, quæ valdè urgeant, sunt proponendæ: ut in respondendo uideant, se cogi ad manifestandam intentionem, aut imbecillitatem, aut imperfectionem interiorem; aut aliquid dicant, ex quo ea conijci possint: aut denique ipso opere eam ostendant: quemadmodum fecit ORPHÆ, quæ eam interrogationem audiens, ad patriam suam & suorum idolorum adorationem reuersa est: opere ipso ostendens, lacrymas suas uerè fuisse fœmineas, & promissa illa ex solo animo exterioriùs satisfaciendi prouenisse.

NEC tamen ex hoc ORPHÆ in patriam reditu animum abiecit Noemi, sed potius *tertiam* adiecit interrogationem cum singulari prudentia & animi magnitudine, dicens ipsi RUTH: *En reuersa est cognata tua ad populum suum, & ad Deos suos*; uade cum ea, atque si ei clariùs diceret; quæ eandem habes libertatem cum tua cognata ORPHÆ, cogita, an tibi expediat, eam sequi; ne præ pudore eam deseras: mihi enim perinde est tecum, uel solam discedere. Satis apparet Deum per hanc Matronam fuisse locutum: siquidem CHRIS TV S D. N. simile quid fecit, cum uidit, e *multos Discipulorum suorum abiisse retro, & iam non secum ambulare dicentes: durum esse*

eius sermonem: quia eum non intelligebant: Tunc enim conuersus Iesus: ad duodecim Apostolos dicit: *nunquid & vos vultis abire?* quibus verbis non id volebat Saluator, vt & ipsi Apostoli ab ipso discederent: Nam potius eorum perseverantiam desiderabat; sed tantum voluit insinuare, (quemadmodum S. Chrysof. advertit) liberum illis esse ad parentum domos, & occupationes antiquas redire: eò quod ipse non delectaretur coactis discipulis, aut obsequijs violenter, aut ex necessitate sibi exhibitis. Nam *ex necessitate detineri, par esse, ac si abirent*; neq; enim Deo placet, quod non ex libero corde procedit: & mancipiorum obsequium, quod oritur ex mero seruili timore, est vilissimum: quia nisi pœnam timerent, illud non præstarent: aut mox illud negligerent. Vt itaq; pudorem discededi illis auferret, si ad discedendum propendebant, dixit: *Nunquid & vos vultis abire?* ex quo apparet, quãti Christus D. faciat, suam vocationem cum magna libertate acceptari: siquidem nec discipulos suos, qui iam eam acceptauerant, & quasi in Christianismi tyrocinio versabantur, inuitos volebat in eo manere: quãlibet enim harum coactionum periculum adfert perseverantia. quemadmodum apparuit in vxore Loth, quæ fortè propterea *respexit post se Sodomam*, quòd Angeli vi quadam eam cum suo marito & filiabus inde eduxissent. quamuis ipse Loth, licet eodem modo ab Angelis eductus, non aspexerit retrò: viri enim fortiores sunt & constantiores feminis; & nouerunt melius, quàm illæ, in huiusmodi occasionibus facere ex necessitate virtutem. Nec tamen propterea negamus, diuinam vocationem nonnunquam inchoare à timoribus & flagellis, quæ nonnullam vim inferre videntur, vt supra est dictum: sed simul tamen cum vera libertate admittitur. pœnæ enim timor, instar est acûs, quæ filum in pannum immittit, ipsa verò exit: sic timor desiderium excitat sequendi Christum, & statum eligendi, quem ille inspirat: sed sequitur tamen, & acceptat, etiamsi pœna cesserit: quia videt sibi ita expedire.

Sed multò adhuc plus Spiritus laret in verbis Christi D. prædictis ad suos Apostolos. voluit enim illis significare, quàm parum eorù opera ipsi esset necessaria: siquidem nec turbationem aliquam ostendit, eò quòd alij Discipuli abiissent retrò; nec ipse met contra ipsorum voluntatem retinere volebat. licet enim omnes eum desererent: vocare alios posset, qui sequerentur. Quid autem hoc aliud est, quàm omnibus notum facere, quos ad suum obsequium vocat; vt ita libere venite velint, vt etiam deuitæ veniant: sibi persuadentes, maius ipsum in eos beneficium conferre, eum vocat, & in domum suam admittit: quàm ipsi præstent obsequium, volentes venite, & in ea perseverare. Nam licet Sapiens sis, eruditus, nobilis, & potens in sæculo; non est cogitandum, multum te adulari Deo, quòd eius vocationi pareas: licet alij eandem repellant. si enim sic cogitas, valde erras;

Hilarem datorem diligit Deus.
Homil. 46.
in Ioan.
tom. 3.

Gen. 19.
26. 16.

Timor est instar acus.

Agnoſcere dicit beneficium vocationis.

g Cant. 1. 2.

h Ioan. 6.
69.Humilitas
segnum vs-
ra Vocatio-
nis.i Prov. 9. 4.
Lib 17. Mo-
val. c. 17.Probatio
nec remissa,
nec aspera.
k Cant. 1. 1.
Serm. 9. in
Cantic.
Pinguedo
gratia, qua
de tuis ube-
ribus fuit,
efficacior
mibi est ad
spiritualem
profectum.
quā mordax
inrepatio
Prælatorū.

brenique à tua vocatione deficies: quia DEVS ob tuam superbiam te deseret, qui non ob vilitatem suam, sed ob tuam te vocavit: nec admittit te propterea, quod te ipse opus habeat. sed quod tu ipso indigeas. Et quavis ad arcam familiaritatem in eius domo perveneris, dicet tibi, quod Sponsa: *g* *ignoraste, egredere, & vade ad antiqua tua tabernacula: Hoc igitur humilitatis spiritu cœlestem hunc Magistrum sequi debes, dicens ei quod S. Petrus, reliquorū Apostolorū nomine respondit: h Domine ad quē ibimus: verba vite eterna habes. Et nos credimus: quia tu es Christus filius Dei viui. quasi diceret: si à te discedamus, ad quem accedere licebit, vt lucrū aliquod acquiramus? quod ibimus, o Patris aeterni sapiētia, sine qua omnes sumus ignorantes? quod ibimus, o vita fons, sine quo omnes infelici morte peribimus? quis, præter te, viam cœlestem nos docere poterit? verba enim tua vitam aeternā dante accipientibus. De qua re certi omninō sumus, eō quod tu sis filius Dei viui, in quo totū remedium nostru: est positū; magnoque honore nos afficis immeritos, quod velis in Scholam & societatem tuam admittere. Quando spiritus hic humilitatis deprehenditur, nec probationibus alijs, nec interrogationibus opus est, ad veritatem vocationis Dei cognoscendam: nam vel ipsa sola, sufficiens est diuini spiritus eam generantis testimoniū. Propterea enim non sine mysterio sapientia diuina, cum suas ancillas misit, vt vocarent ad arcem suā, dixit: *i* *si quis est paruulus, veniat ad me.* per paruulum intelligens (vt ait S. Gregorius) humilem, qui in oculis suis paruulus est; & indignum se reputat, qui Sapientia diuinā sit seruus. Et cum hoc spiritu accedens, magnum reputat beneficium, quod in eius domum admittatur.*

IMPONAMVS nunc finem hisce probationibus hac admonitione, quæ magni momenti est pro ipsis probatoribus. vt scilicet eisdē probationibus spiritum Charitatis adiungant: imitantes prudentem N O E M I: probantem quidem suas nurus grauib; rationibus, vt in suam patriam redirent: sed simul amoris osculum præbentem, illasque illicientem, vt ipsam potius comitarentur. Euitanda sunt tamen ipsis extrema duo vitiosa: attendendo, ne ipsæ probationes ad eō sint molles, & tanquā in specie, vt oēs admittant, etiam indignos: nec ad eō seueræ vt pusillanimes deterreant, etiā à Deo vocatos: sed mediū prudenter teneant, etiā inclinando magis ad amoris lenitatem, quæ Prælatorū Euangelicorum velut propria est tessera: imitantes cœlestem Sponsam, de quo dicitur: *k* *quia meliora sunt vbera tua vino:* ad significandum, (vt ait S. Bernardus) vbera Matris, quæ filios suos dulci lacte nutrit, meliora esse puro vino seueritatis, quæ vulneratum & pusillanimum peccatorem pungit; & vt medicum effugiat, efficit. amor enim illum allicit: qui, etsi forte frigidus accedat, amabili tamen lenitate exceptus, mutari poterit & accendi.